

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
GENERALINIO DIREKTORIAUS 2008 M. BIRŽELIO 26 D. ĮSAKymo NR. V-130 „DĖL KELIŲ
SAUGUMO AUDITO ATLIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2011 m. vasario 25 d. Nr. V-63
Vilnius

Atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/96/EB dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo (OL 2008 L 319, p. 59) nuostatas,

p a k e i č i u Kelių saugumo audito atlikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. V-130 „Dėl Kelių saugumo audito atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [73-2855](#)), ir išdėstau jį nauja redakcija (pridedama).

DIREKTORIUS

SKIRMANTAS SKRINSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus
2011 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V-63

KELIŲ SAUGUMO AUDITO ATLIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelių saugumo audito atlikimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja valstybinės reikšmės kelių saugumo audito darbų planavimo, organizavimo ir vykdymo tvarką. Šiame tvarkos apraše išdėstytais reikalavimais ir nurodymais gali vadovautis ir vietinės reikšmės bei privačių kelių savininkai.

2. Šiame tvarkos apraše vartojama sąvoka:

Auditorius – fizinis ar juridinis asmuo, Europos Sąjungoje ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse įsteigta kita organizacija bei šių valstybių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padalinys, kuris yra sudaręs sutartį su kelio savininku (valdytoju) dėl kelių saugumo audito paslaugų teikimo.

3. Kitos šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos kelių įstatyme (Žin., 1995, Nr. [44-1076](#); 2002, Nr. [101-4492](#)), Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)), Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)) ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. KELIŲ SAUGUMO AUDITO PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

4. Kelių saugumo auditą planuoja ir šių paslaugų pirkimą organizuoja kelio savininkas (valdytojas), kuris yra šių paslaugų užsakovas.

5. Kelių saugumo auditas turi būti planuojamas lygiagrečiai su kelių tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir saugų eismą užtikrinančių inžinerinių priemonių įgyvendinimo projektų planavimu.

6. Kelių saugumo audito planą (toliau – audito planas) sudaro ir tvirtina užsakovas.

7. Audito planas, atsižvelgiant į projektų planavimą, sudėtingumą, rengimo ir (ar) įgyvendinimo terminus, gali būti sudaromas:

7.1. laikotarpio;

7.2. projektų grupės;

7.3. atskirai kiekvieno projekto.

8. Į audito planą turi būti įtraukti visi projektai, kurie atitinka Kelių saugumo audito reikalavimų 9 punkte išvardytus atrankos kriterijus, taip pat užsakovas gali įtraukti ir kitus projektus, kurių kelių saugumo auditą, jo nuomone, reikia atlikti.

9. Audito plane turi būti pateikta tokia informacija: projekto pavadinimas, projekto rengimo (įgyvendinimo) etapas, kuriame(-iuose) planuojama atlikti kelių saugumo auditą, planuojama audito atlikimo pradžia ir pabaiga.

10. Projektavimo darbų užduotyje turi būti pateikta informacija, kad bus atliekamas kelių saugumo auditas.

III. KELIŲ SAUGUMO AUDITO ATLIKIMO TVARKA

11. Kelių saugumo auditas pradedamas pasirašius kelių saugumo audito paslaugų teikimo pirkimo ir pardavimo sutartį (toliau – sutartis) tarp užsakovo ir šių paslaugų teikėjo (toliau – auditorius).

12. Sutartyje turi būti aiškiai nurodyta, kas turi būti audituojama, kokiame projekto etape(-uose) turi būti atliktas kelių saugumo auditas, audito atlikimo terminai, pateikiamos dokumentacijos sąrašas.

13. Prieš pasirašant sutartį auditorius turi parengti audito paslaugų atlikimo kalendorinį grafiką (sutarties priedą), atsižvelgdamas į projekto rengimo (įgyvendinimo) terminus, ir suderinti jį su užsakovu.

14. Užsakovo prašymu, projektuotojas turi pateikti visą reikalingą dokumentaciją (raštu ar (ir) elektroniniu paštu) kelių saugumo auditui atlikti.

15. Dokumentaciją auditoriui pateikia užsakovas. Auditoriui pateikiamos dokumentacijos sąrašas (jis gali skirtis priklausomai nuo projekto sudėtingumo ir projekto etapo, kuriame bus atliekamas kelių saugumo auditas):

15.1. statybos pagrindimo dokumentas (jeigu buvo parengtas);

15.2. projektavimo užduotis;

15.3. ankstesnio audito ataskaita (jei buvo atliktas auditas);

15.4. informacija apie esamą eismo intensyvumą nagrinėjamame kelyje ar kelių tinkle;

15.5. duomenys apie transporto srauto sudėtį;

15.6. duomenys apie eismo įvykius;

15.7. vietovės topografinė nuotrauka (jeigu yra);

15.8. kelio trasos planas;

15.9. kelio išilginis(-iai) ir skersinis(-iai) profiliai;

15.10. vieno lygio ar (ir) skirtingų lygių sankryžų planai;

15.11. duomenys apie eismo dalyviams aptarnauti skirtus statinius ir kitus kelio infrastruktūros objektus;

15.12. duomenys apie eismo reguliavimo priemones;

15.13. kiti reikalingi duomenys ir informacija.

16. Auditorius, atlikdamas kelių saugumo auditą, turi išnagrinėti ir įvertinti projektą remdamasis šiais vertinimo rodikliais:

16.1. vietovės geografiniai ypatumai (pvz., nuošliaužų, potvynių, užpustymo, apledėjimo tikimybė ir t. t.) ir meteorologinės sąlygos;

16.2. kelio aplinka (eismo dalyviams skirti aptarnavimo statiniai, transporto priemonių stovėjimo aikštelės, skiriamosios juostos, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, želdynai, kiti įrenginiai ir t. t.);

16.3. geležinkelio pervažos;

16.4. kelių tinklui priklausančio kelio funkcija ir reikšmė socialiniu ir ekonominiu aspektais, kelio kategorija;

16.5. nauju ar rekonstruotu keliu važiuoti leidžiamos transporto priemonių rūšys;

16.6. pažeidžiami eismo dalyviai (pėstieji, dviratininkai, motociklininkai, vadeliotojai ir kt.);

16.7. leistinas greitis, greičio, kuriuo važiuojama, intervalas;

16.8. eismo juostų skaičius, plotis, tipas;

16.9. sankryžų tipai ir atstumai tarp jų, nuovažos;

16.10. trasos planas ir išilginis kelio profilis;

16.11. skersinis(-iai) kelio profilis(-iai);

16.12. matomumas;

16.13. kelio ruožo ar (ir) sankryžos apšvietimas;

16.14. kelio ženklai, ženklinimas ir kitos techninės eismo reguliavimo priemonės (atitvarai, tvoros, salelės ir kitos eismo srautus atskiriančios priemonės), jų matomumas;

16.15. stacionarios kliūtys kelio juostoje;

16.16. eismo saugumas kelio naudotojų atžvilgiu ir matomumas įvairiomis sąlygomis, pavyzdžiui, tamsiu paros metu ir numatomomis meteorologinėmis sąlygomis;

16.17. kelio dangos būklė;

16.18. duomenys apie eismo intensyvumą, sudėtį ir eismo įvykius;

16.19. viešojo transporto priemonės ir infrastruktūra.

17. Prieš pradėdant kelių eksploatuoti taikomi kriterijai:

17.1. eismo dalyvių saugumas ir matomumas įvairiomis (apšvietimo, oro ir kitomis) sąlygomis;

17.2. kelio ženklų ir ženklinimo matomumas;

17.3. kelio dangos būklė.

18. Pradiniu kelio naudojimo etapu taikomi projekto vertinimo rodikliai: kelių eismo saugumo įvertinimas atsižvelgiant į faktinį eismo dalyvių elgesį.

19. Bet kuriame projekto etape atliekant auditą gali prireikti persvarstyti ankstesniuose projekto etapuose taikytus projekto vertinimo rodiklius.

20. Prieš pradėdant audituoti projektą, auditoriui rekomenduojama, remiantis šio tvarkos aprašo 16 ir 17 punktuose išvardytais vertinimo rodikliais, parengti klausimų anketą. Klausimų anketa yra pagalbinė auditoriaus medžiaga. Parengta ir pritaikyta kiekvienam projekto rengimo (įgyvendinimo) etapui klausimų anketa padės auditoriui sistemingai atlikti auditą ir atkreipti dėmesį į aktualius klausimus.

21. Audito metu auditorius turi:

21.1. peržiūrėti ir išnagrinėti auditui pateiktą dokumentaciją pagal šio tvarkos aprašo 16 punkto reikalavimą;

21.2. apsilankyti audituojamame objekte ir įvertinti situaciją vietoje. Ypač svarbu, kad auditorius apsilankytų objekte šviesiu ir (ar) tamsiu paros metu, jog įvertintų matomumą ir kitus saugiam eismui įtakos turinčius veiksnius;

21.3. nustatyti visas esamas problemas, trūkumus, nesaugius kelio elementus, pažymėti juos auditui skirtuose brėžiniuose ir klausimų anketoje.

22. Projekto vertinimo ir apsilankymo vietoje metu gautus rezultatus auditorius turi apibendrinti, susisteminti ir pateikti audito ataskaitoje.

23. Apsilankymo vietoje metu auditorius turi atkreipti dėmesį į šias saugų eismą lemiančias kelio charakteristikas:

23.1. kelio padėtis vietovėje;

23.2. kelio geometrija;

23.3. sankryžos, jų tipas ir išsidėstymas;

23.4. kelio dangos ženklavimas, kelio ženklai ir kitos techninės eismo reguliavimo priemonės, jų įrengimas;

23.5. kelio danga;

23.6. eismo organizavimas;

23.7. eismo dalyviai: pėstieji, dviratininkai, vadeliotojai, vairuotojai;

23.8. kitos saugų eismą lemiančios kelio charakteristikos.

24. Taip pat reikia įvertinti klimato ir geografinius veiksnius, galinčius turėti įtakos kelio saugumui. Auditorius turi atkreipti dėmesį ir į gretimų kelių (jau esamų) ruožus ir kitus veiksnius, taip pat galinčius turėti neigiamos įtakos eismo dalyvių suvokimui apie kelią ir eismą.

25. Apsilankymo vietoje metu auditorius gali atlikti auditą eidamas pėsčiomis ir (ar) važiuodamas projektuojamu (rekonstruojamu) keliu pirmyn ir atgal. Visi nustatyti trūkumai ir pastebėjimai turi būti filmuojami arba (ir) fotografuojami.

26. Apsilankymų vietoje skaičius nėra ribojamas. Jų turi būti tiek, kad pakaktų auditoriui susidaryti nuomonę dėl vietos sąlygų bei kitų saugiam eismui įtakos turinčių veiksnių.

27. Auditorius, atlikęs kelių saugumo auditą, turi parengti audito ataskaitą ir teikti ją užsakovui per sutartyje numatytą terminą.

28. Audito ataskaitoje turi būti:

28.1. aiškinamoji dalis, kurioje turi būti pateikta bendra informacija apie projektą (projekto pavadinimas, projekto etapas, kuriame buvo atliktas auditas, objekto padėtis vietovėje (pateikiamas žemėlapis), kelio aplinkos aprašymas, transporto priemonių srauto sudėtis, eismo intensyvumas, eismo įvykiai ir pan.);

28.2. aprašomoji dalis, kurioje turi būti pateikti ir aprašyti audito metu nustatyti trūkumai ir nesaugūs kelio projekto elementai, schemos su jose pažymėtais nesaugiais kelio elementais, kelių saugumo tikslai ir alternatyvos jiems pasiekti, tų alternatyvų poveikio analizės rezultatai, taip pat nuotraukos, grafinė ir kita naudinga medžiaga apie nagrinėjamą objektą;

28.3. pasiūlymai, kaip ištaisyti projekte nustatytus trūkumus ir nesaugius kelio elementus; teikiami pasiūlymai turi atitikti Kelių saugumo audito reikalavimų 19 punktą;

28.4. auditoriaus vardas, pavardė ir parašas, spaudas.

29. Trūkumai turi būti aprašyti ir sugrupuoti pagal svarbos laipsnį, nusakantį jų įtaką saugiam eismui, ir pateikti audito ataskaitoje. Trūkumų svarbos laipsniai: labai svarbus, vidutiniškai svarbus ir mažai svarbus.

30. Užsakovas, gavęs audito ataskaitą, turi ją išanalizuoti ir įvertinti.

31. Jei auditoriaus atliktas darbas neatitinka Kelių saugumo audito reikalavimų ir atliktas ne pagal šiame tvarkos apraše nustatytas sąlygas ir tvarką, užsakovas turi informuoti apie tai auditorių ir pareikalauti ištaisyti neatitikimus.

32. Užsakovas turi informuoti projektuotoją apie atliktą projekto auditą, pateikti jam audito ataskaitą raštu ir (ar) elektroniniu paštu ir nurodyti terminą, per kurį projektuotojas turi atlikti techninį ir finansinį auditoriaus pasiūlymų, kaip panaikinti aptiktus projekte trūkumus ir nesaugius kelio elementus, vertinimą.

33. Projektuotojas, išnagrinėjęs audito ataskaitą, užsakovui turi pateikti raštu savo išvadas ir išdėstyti nuomonę apie visus auditoriaus nustatytus trūkumus ir nesaugius kelio elementus, pasiūlymų įgyvendinimo galimybes ar (ir) pateikti kitus alternatyvius sprendimus (jei yra) jiems ištaisyti.

34. Gavęs projektuotojo išvadas dėl audito ataskaitos, užsakovas turi priimti sprendimą dėl auditoriaus pasiūlymų įgyvendinimo ir, patvirtinęs juos, teikti projektuotojui pataisyti projektą.

35. Jei rasta trūkumų, bet projektas netaisomas, užsakovas turi nurodyti priežastis protokole, kuris pridedamas prie audito ataskaitos.

36. Užsakovas gali priimti sprendimą dėl taisyto projekto papildomo audito. Papildomas auditas atliekamas pagal šiame tvarkos apraše nustatytą tvarką.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Auditorius, atlikdamas projekto kelių saugumo auditą, turi būti nepriklausomas (negali būti audituojamo kelio projektuotojas, kelio valdytojas arba atsakingas už kelio priežiūrą).

38. Projekto auditą gali atlikti vienas auditorius ar grupė specialistų, kurių vienas yra grupės vadovas, atsakingas už audito atlikimą.
